

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCLXXXI. ad annum MCCCXIV.

Parisiis, 1644

Definitio Apocrisiariorvm Gregorii Papae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15974

lutis mysterium frequentatum. Græcus ad fidem cum discipulo iuniore præcurrens, & tantæ gratiæ non ingratus, illius dignationis, qua Deus miseriæ compassus humanæ homo voluit esse passibilis, eligens quotidie reminisci, hostiam constituit offerri fermentatam, vt, Apostolo dicente quod ex fermento massa corrumpitur, in fermento corruptionis, cui ante resurrectionem corpus dominicum subiacere potuit, ostendatur; Latinus vero cum Petro seniore secutus literæ monumentum, de qua procedit spiritualis sensus, prior introiuit, & lintheamina posita, quæ sacrosanctum corpus, quod ecclesiam signat, inuoluerant, separatimque sudarium, quod fuerat super caput, aspexit, sacramentum glorificati corporis celebrare mirificentius in azymis sinceritatis elegit. Sed vterque panis simplex ante sacrificium panis est; transubstantiatione vero facta per verba dominica, panis non est; & ideo nec fermentatus nec azymus dici potest: sed ille potius creditur esse panis viuus qui descendit de cælo, & tribuit vitam mundo. Hæc & his similia docuit Petri sedem vnctio Spiritus, & sanitas intellectus. Vtinam & tu tandem aliquando iuniorem discipulum, qui vidit & credidit, secutus introeas, vt omnibus intellectis nobiscum vere psallas illud Dauidicum: *Ecce quam bonum & quam iucundum* Psalm. 134.
habitare fratres in vnum.

Datum Laterani, decimoquinto Kalendas Iunii, pontificatus nostri anno septimo.

DEFINITIO APOCRISIARIORVM
GREGORII PAPÆ.

Quod Spiritus sanctus a Patre Filioque procedat æqualiter.

PATER perfectus Deus est in seipso: Filius perfectus Deus, a Patre genitus: Spiritus sanctus perfectus Deus, a Patre & Filio procedens. Procedit autem ex Filio quidem immediate, at ex Patre mediante Filio. Quod enim Spiritus sanctus a Filio procedit, id Filius habet a Patre. Propterea quicumque non crediderit Spiritum sanctum a Filio procedere, in via perditionis est. Vnde sanctus Athanasius, dum in partibus occidentalibus exulabat, in expositione fidei, quam Latinis verbis reddidit, sic ait: Pater a nullo est factus, nec creatus, nec genitus. Filius a

Patre solo est, non factus, nec creatus, sed genitus. Spiritus sanctus a Patre & Filio, non factus, nec creatus, nec genitus, sed procedens. Idemque Athanasius in expositione fidei, quam Græcis verbis declarauit, sic ad verbum inquit: Spiritus autem sanctus processio est Patris, omniaque portantis Filii, per quem impleuit omnia. Vnde & sanctus Gregorius, qui iure dicitur Thaumaturgus, seu mirabilium effector, Neocæsareæ Ponti episcopus, in expositione fidei, quam per reuelationem a beato Ioanne euangelista, mediante Dei Genitrice accepit, sic apertissime exclamauit, dicens: Vnus Deus Pater Verbi viuientis, sapientiæ subsistentis, & potentia ac characteris sempiterni, perfectus perfecti genitor, Pater Filii vnigeniti, vnus Dominus, solus ex solo, Deus ex Deo, character & imago deitatis, Verbum operatiuum, & reliqua. At hic de Filio loquens, dicit: Solus ex solo. Non ergo Spiritus sanctus ex solo est: ergo ex Patre & alio, cum sit ab aliquo. Ceterum dum dicimus ex Patre & alio, non dicimus ex alio quoad substantiam; at secundum hypostasim seu subsistentiam. Quod enim Spiritus sanctus immediate ex Filio sit, ex Patre autem mediante Filio, testatur Gregorius Nyssenus, ita dicens: Nos qui diuinam naturam differentia variationisve esse confitemur expertem, eam, quæ circa causam & causatum consideratur, differentiam non inficiamur: per quod solum comprehendimus alterum ab altero discerni, nimirum eo quod credimus, aliud quidem causam esse, aliud autem ex causa, & ex eo quod ex causa est. Quin & aliam rursus differentiam consideramus: nam aliud quidem continenter ac sine medio ex primo est, aliud vero per id quod immediate & continenter ex prima causa est. Cum illi, quo aliqua differunt, vtrumque conuenire sit impossibile: quare continenter & immediate ex primo esse, aut solum Filio, aut solum Spiritui sancto conueniat necesse est. Quod si, vt sancti patres asserunt, inter Patrem & Filium non sit dare medium, erit igitur solus Filius ex Patre immediate, cum & secundum communem sententiam atque intellectum, id quod est ab aliquo, ab eodem sit immediate. Sed cum Spiritus sanctus sit ab aliquo, ab aliquo immediate erit: at non est a Patre immediate, sicut nunc ostensum

est; erit igitur immediate a Filio. Sanctos itaque hos patres, & inter alios beatum Ambrosium episcopum Mediolanensem, beatum Augustinum ciuitatis Hipponensis episcopum, beatum quoque Hieronymum fortissimum peruersissimorum hæreticorum oppugnatorem secutus beatus Cyrillus, & cum eo vniuersa sancta œcumenica tertia Synodus, perspicue scriptum reliquit, Spiritum sanctum ex Filio esse. Vnde quisquis eius verba oppugnat, non orthodoxus est, sed a fide aberrans. Affirmat enim manifestissime in sua ad Theodosium regem de recta fide expositione, Spiritum sanctum ex Filio esse, hisce verbis: Præterea virum dicens, qui mox adfuturus & videndus erat, ipsum dicit baptizare in igne & Spiritu sancto: non quod alienum his qui baptizantur immittat Spiritum, seruilem in modum & quasi ministrum, sed vt Deum secundum naturam cum suprema potestate, quia ex ipso & per ipsum, &c. Quid eo testimonio clarius? siquidem hic manifestissime de Filio dicit, quod Spiritum sanctum his qui baptizantur immittat ex seipso, ac proprium eius. Quin & hoc ipsum iisdem verbis Herniæ scribit beatus idem Cyrillus, in sermone ad eundem Herniam, cuius inscriptio est: De incarnatione Vnigeniti, & quod Christus vnus, & Dominus secundum scripturas. Illudque ipsum ab eodem Cyrillo in declaratione noui anathematis dicitur. In eodem quippe anathematismo proprium esse Filii Spiritum inquiens, eundemque nouum anathematismum declarans, quo sensu proprium suum esse Spiritum dixerit, aperuit dicens: Cum homo factum sit vni-genitum Dei Verbum, etiam sic tamen Deus mansit, omnia existens quæ Pater, solo hoc dempto, quod ille Pater est, & proprium habens, quod ab ipso est. Et essentialiter ipsi inhærens Spiritus sanctus. & reliqua. Vbi rursus Spiritum sanctum ex Filio esse clarissime sanctus pater affirmat. Quare nemini debet esse dubium, quin eundem hic sensum sanctus aperuerit, quem tenuit, quando anathematismum exposuit. In eodemque sensu anathematismum hunc cum omnibus aliis sancta & œcumenica tertia Synodus suscepit, in quo illum sanctus declarauit. Certum namque est sanctos patres in prædicta sancta Synodo congregatos totam tertiam iam dicti pa-

tris epistolam ad impium Nestorium Constantinopolitanum scriptam absque vlla hæsitacione irrefragabiliter suscepisse. Nouimus autem prædictos duodecim anathematismos in postrema dictæ epistolæ parte contineri. Porro si quis tamquam legitima tueri conatus fuerit impientissima Theodoriti Cypri episcopi verba, quæ ipse aduersus dicti sancti patris duodecim sacra capita licenter nimis ac temere euomuit, nouerit is a quinta sancta generalique Synodo præditi Theodoriti blasphemias damnatas esse: quippe qui aduersus beati Cyrilli verba, quibus ei respondit, nil præter calumnias dicere nouit: ait enim quinta sancta vniuersalis Synodus in actione octaua ad hunc modum: Condemnamus & anathematizamus eum, cum quibuscumque aliis hæreticis, qui damnati & anathemate percussi sunt a dictis quatuor sanctis Synodis, & ab ecclesia catholica & apostolica, & Theodorum qui fuit episcopus Mopsuestiensis, impiaque eius conscripta: & quæ impie a Theodorito conscripta sunt aduersus rectam fidem, ac contra duodecim sancti Cyrilli capita, nec non contra tertiam sanctam generalem Synodum Ephesinam, & quæcumque ad defensionem Theodori, ipsiusque Nestorii scripta sunt. Ex quibus perspicuum euadit illa, quæ Theodoritus aduersus duodecim sancti Cyrilli capita scripsit, damnata esse, impietatisque plena. Et quisquis ea vt vera & legitima tenet tueturque, inimicus existit fidei. Scribit enim beatus Cyrillus ad Acacium Melitensem episcopum, post concordiam ac pacem sanctarum ecclesiarum, sic inquit: Quæ vero recte contra Nestorii blasphemias scripsimus, omnino nemo nobis, vt non recte scripta dicamus, persuadebit. Quid quod & ad Dynatum episcopum eodem modo scribit, vbi ait: Quæ scripsimus, recte scripsimus, veræ & inculpatæ patrociantes fidei, neque quidquam omnino nostrorum scriptorum sumus negaturi: cum neque quidpiam, vt illi referunt, sit dictum temere, verum vbique nos rectitudini adhærere fidei, veritatisque virtuti consentire oportere. Ex his itaque longe clarissimum existit, beatum Cyrillum eorum nihil inficiari quæ dixit, sed in eodem sensu, quo hæc ab eo dicta sunt, citra vllam correctionis notam perstitisse: cum neque ipse solus corrigi potuisset, licet etiam

iam

iam (quod tamen a sancto absit) voluisset, in his quæ vniuersa sancta Synodus absque vlla ambiguitate irrefragabiliter confidenterque accepit; accepit autem in eo sensu, sicut dictum est, quo exposuit, cum prima Synodo hæc suscipienda repetens. Siquidem illam sanctam Synodum omnes sancti patres in Conciliis post sequentibus venerantur, eademque cum illa credunt; quin & sancti patres, qui hanc ipsam antecesserunt, eadem cum illa sensere. Hanc fidem tenemus, sic credimus, sentimus, & profitemur.

SVBSCRIPTIONES.

Hanc fidem teneo ego Rodolphus ex fratrum Minorum ordine, domini papæ Gregorii veteris Romæ episcopi apocrisiarius, sic subscribo, & ita credo.

Hanc fidem ego Ammonius ordinis fratrum Minorum, apocrisiarius domini papæ Gregorii veteris Romæ episcopi, habeo, sic credo, & ita sentio.

Hanc eandem fidem & nos Hugo & Petrus Prædicatorum ordinis, ac domini papæ Gregorii veteris Romæ episcopi apocrisarii, amplectimur, sic credimus, atque ita sentimus.

EPISTOLA VII.

GREGORII PAPÆ IX.

AD OMNES ARCHIEPISCOPOS, EPISCOPOS,
ABBATES, &c.

De canonizatione sancti Dominici.

Gregorius episcopus seruus seruorum Dei venerabilibus fratribus archiepiscopis & episcopis, & dilectis filiis abbatibus & prioribus, archidiaconis, decanis, præpositis, archipresbyteris, & aliis ecclesiarum prælatis, ad quos literæ istæ peruenerint, salutem & apostolicam benedictionem.

FONS sapientiæ Patris Dominus noster Iesus Christus, cuius natura bonitas, opus misericordia, redimens & renouans quos creauit, qui vineã, quam de Ægypto transfudit, vsque ad consummationem sæculi non relinquit, sapienter signa propter instabiles mentes innouat, & mirabilia contra diffidentiam incredulitatis immutat, dum in ecclesiæ nascentis exordio post obitum Moyse, videlicet finem legis, ascensus equos in euangeliorum quadrigis,

Concil. Tom. 28.

Q9